

Bibliografia (neografia gotycka, aktoznawstwo)

Opracowania ogólne

1. Bednarczuk E., Graficzny rozwój litery, Warszawa 1956.
2. Bobowski K., Ewolucja pisma neogotyckiego na Śląsku od początku XVI do połowy XX wieku, Wrocław-Warszawa 1992.
3. Bobowski K., O metodach identyfikacji rąk pisarskich w średniowieczu, "Studia Źródłoznawcze" 29 (1985), s. 1-7.
4. Bobowski K., Skróty w piśmie neogotyckim. Na podstawie materiału śląskiego od początku XVI do połowy XX wieku, Wrocław 1994.
5. Ciechanowski K., Wrocławskie wzory pisma z XVI w., "Rocznik sztuki śląskiej" 2:1963.
6. Delbanco H.,: Schreibschule der deutschen Schrift. Eine Anleitung zum selbständigen Erlernen der deutschen Schreibschrift, Verlag Bund für deutsche Schrift und Sprache e.V., 2005.
7. Dülfer K., Korn H.E., Gebräuchliche Abkürzungen des 16-20. Jahrhunderts, Marburg 1986.
8. Dülfer K., Korn H.-E., Schrifttafeln zur deutschen Paläographie des 16.-20. Jahrhunderts, bearb. von K. Uhde, Marburg 1998. (inne wydanie: Dülfer K., Korn H.E., Schrifttafeln zur deutschen Paläographie des 16-20. Jahrhunderts, Theil 1-2, 11. überarbeitete Auflage, bearbeitet von K. Uhle, Marburg 2004).
9. Eckhardt H. W., Stüber G., Trumpp T., Thun kund und zu wissen jedermänniglich. Paläographie – Archivalische Textsorten – Aktenkunde, Köln 1999.
10. Eis G., Altdeutsche Handschriften, München 1980.
11. Fałęcki T., Tablice do nauki czytania pisma neogotyckiego dla początkujących, Kraków 2000.
12. Gebräuchliche Abkürzungen des 16. – 20. Jahrhunderts, Marburg 2000.
13. Gieysztor A., Zarys pisma łacińskiego, Warszawa 1973.
14. Gieysztor A., Problem karolińskiej reformy pisma, "Archeologia", 5 (1952-1953), s. 155-176.
15. Górski T., Neografia gotycka, t. I-II, Toruń 1972.
16. Górski K., Neografia gotycka. Podręcznik pisma neogotyckiego XVI-XX w., Warszawa 1978.
17. Górski K., Zarys dziejów pisma neogotyckiego w Polsce (od w. XVI), "Archeion", t. 51, 1969, s. 117-126.
18. Górski, K., Neografia gotycka. Podręcznik pisma gotyckiego XVI-XX wieku, wyd. 3, Warszawa 1978.
19. Grun P.A., Leseschlüssel zu unserer alten Schrift, Limburg/Lahn 1984 (wcześniejsze wydanie: Grun P. A., Leseschlüssel zu unserer alten Schrift, Görlitz 1935)
20. Grun P.A., Schlüssel zu alten und neuen Abkürzungen, Limburg/Lahn 1966.
21. Hartmann S., Fraktur oder Antiqua: der Schriftstreit von 1881 bis 1941, Frankfurt am Main 1998.
22. Ichnatowicz I., Nauki pomocnicze historii XIX i XX wieku, Warszawa 1990.

23. Juda M., Pismo drukowane w Polsce XV-XVIII wieku, Lublin 2001.
24. Jurek T., Język średniowiecznych dokumentów śląskich, "Kwartalnik Historyczny", 111 (2004), s. 29-45.
25. Kapr A., Fraktur. Form und Geschichte der gebrochenen Schriften, Mainz 1993.
26. Kapr A., ABC – Fundament zum rechten Schreiben : eine Schriftfibel, Leipzig 1958.
27. Kapr A., Deutsche Schriftkunst. Ein Fachbuch für Schriftschaffende, Dresden 1960.
28. Kapr A., Schriftkunst. Geschichte, Autonomie und Schönheit der lateinischen Buchstaben, 2. Aufl., Dresden 1979.
29. Killius Christina, Die Antiqua-Fraktur Debatte um 1800 und ihre historische Herleitung, Wiesbaden 1999.
30. Madeja J., Elementarze i nauka elementarna czytania i pisania na Śląsku w w. XIX i XX, t. I (1763-1848), t. II (1848-1930), Katowice 1976.
31. Metodyka pracy archiwalnej, pod red. S. Nawrockiego, S. Sierpowskiego, Poznań 1995.
32. Porębski S. A., Paleografia łacińska. Podręcznik dla studentów, Warszawa 1997.
33. Słowiński J., Dawna sztuka pisania a możliwości identyfikacji pisma, w: Kultura piśmienna średniowiecza i czasów nowożytnych. Problemy, konteksty badawcze, red. P. Dymmel, B. Trelińska, Lublin 1998, s. 209-219.
34. Słowiński J., Rozwój pisma łacińskiego w Polsce XVI-XVIII wieku. Studium paleograficzne, Lublin 1992.
35. Sikorski D. A., Anglosasi i wpływy anglosaskie w skryptoriach karolińskich do końca IX wieku (studium paleograficzno-kodykologiczne), Poznań 2005
36. Süß H., Deutsche Schreibschrift. Lesen und Schreiben lernen. Lehrbuch, Augsburg 1994.
37. Szymański J., Nauki pomocnicze historii, Warszawa 2005.
38. Trelińska B., Gotyckie pismo epigraficzne w Polsce, Lublin 1991.
39. Verdenhalven F., Die deutsche Schrift. Ein Übungsbuch, Degener Verlag, 1991.

Neografia niemiecka (metody odczytywania)

1. [Tipps und Tricks zum Entziffern alter Schriften](#)
2. [Deutsche Schrift](#)
3. [Bibliografia w serwisie Dawne pismo](#)

Aktoznawstwo (Aktenkunde), kancelaria nowożytna

1. Degen R, Chorążyczewski W., Kancelarie "władców" polskich XIX i XX wieku. Problemy badawcze, w: Beliculum diplomaticum II Thorunense. Kancelarie władców na ziemiach polskich w średniowieczu i czasach nowożytnych na tle porównawczym, Toruń 2007, s.131-151.
2. Beck Friedrich, Henning Eckart, Die archivalischen Quellen: Mit einer Einführung in die Historischen Hilfswissenschaften, (4. wyd.), Köln, Weimar, Wien 2004.
3. Meisner Heinrich Otto, Archivalienkunde vom 16. Jahrhundert bis 1918. Göttingen 1969.

4. Kloosterhuis Jürgen, Amtliche Aktenkunde der Neuzeit. Ein hilfswissenschaftliches Kompendium, [w:] Archiv für Diplomatik 45 (1999), s. 465 i nast. – [zobacz online](#) – [szczegółowa i bogata bibliografia](#)
5. Eckardt Hans Wilhelm, Stüber Gabriele, Trumpp Thomas, Kuhn Andreas, Paläographie – Aktenkunde -Archivalische Textsorten “Thun kund und zu wissen jedermänniglich”, wyd. Historische Hilfswissenschaften bei Degener & Co., 2005. ([fragment opracowania](#))

[\[1\]](#)

[\[1\]](#) Tj. jeśli ktoś bez pozwolenia dowódcy zaciągnie się na służbę do innego wojska (np. innego państwa)